

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslų sritis/ys, kryptis/ys (kodai)	Medicinos ir sveikatos mokslai (M 000): Medicina (M 001)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas, Klinikinės medicinos institutas Reumatologijos, traumatologijos ortopedijos ir rekonstrukcinės chirurgijos klinika			
Dalyko pavadinimas (ECTS kreditai, val.)	Liemens ir krūtinės plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija 9 kreditai (240 val.)			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
ECTS kreditai	-	-	2 kreditai	7 kreditai
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	Egzaminas žodžiu. Pateikiami 3 klausimai.			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
Suteikti gilesnių žinių apie rekonstrukcinės, funkcinės ir estetinės liemens ir krūtinės srities chirurgijos principus, liemens ir krūtinės anatomicinius ypatumus, operacijų tipus, planavimą, priešoperacinį įvertinimą, operacinę techniką, klaidų prevencijos bei reabilitacijos principus.				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
<p>Liemens ir krūtinės anatomijos ypatumai. Lytiniai, amžiniai ir rasiniai skirtumai. Krūtų estetinė ir rekonstrukcinė chirurgija. Smulki anatomija, fiziologija, pagrindiniai matmenys. Krūties kitimas įvairiais amžiaus periodais. Neštumas, laktacija. Amžiniai pokyčiai. Įgimtos deformacijos (Poland sindromas, tubulinė deformacija, polimastija ir kt.). Priešvėžinės ligos, nepiktybiniai ir piktybiniai augliai, jų diagnostikos ir gydymo principai, multidisciplininis gydymas. Augmentacija. Implantai, jų rūšys, pasirinkimo kriterijai. Operacijų tipai, estetiški pjūviai, jų pasirinkimas. Pakartotinos operacijos. Specifinės komplikacijos ir chirurgo taktika jų metu (kraujavimas, kontraktūrinės kapsulės, hipertrofiniai randai, randų atopija, krūtų asimetrija ir kt.) Komplikacijų prevencija. Ankstyvasis ir vėlyvasis pooperaciniai laikotarpiai. Reabilitacija. Atokių rezultatų vertinimas. Mastoptozė. Mastopeksijų rūšys ir pasirinkimo kriterijai. Indikacijos ir kontraindikacijos. Po mastopeksijos susidariusių randų gydymo taktika ir būdai. Mastopeksijos prevencija. Krūtų redukcija metodai, jų pasirinkimo kriterijai. Ginekomastija. Krūtų formavimas lyties keitimo metu. Krūtų rekonstrukcija dėl įgimtų ar įgytų defektų. Autologiniai audiniai ar implantai. Mikrochirurginė krūtų rekonstrukcija. Daugiaetapių operacijų planavimas, priešoperacinis įvertinimas, operacinė technika. Spenelių rekonstrukcija. Spenelių plastika. Liemens ir krūtinės pooperaciniai randai, jų plastika. Metodai, jų pasirinkimo kriterijai. Chirurginių ir nechirurginių metodų kombinacija. Abdominoplastika. Priešoperacinis įvertinimas, matmenys. Operacinių pjūvių pasirinkimo kriterijai. Operacinė technika. Komplikacijos. Pasirinkimo tarp abdominoplastikos ir riebalų nusiurbimo kriterijai. Pilvo sienos rekonstrukcija. Miniabdominoplastika. Naujos bambos suformavimas.</p>				

Nutukimo chirurginis gydymas. Kompleksinis gydymas dalyvaujant endokrinologui ir dietologui.

Kūno kontūravimas naudojant riebalų nusiurbimą. Poodinių riebalų anatomija, sluoksniai. Riebalų pasiskirstymo sutrikimai sergant kitomis ligomis. Priešoperacinis įvertinimas. Anestezijos rūšies pasirinkimas. Riebalų nusiurbimas, rūšys ir metodika. Pakartotinis riebalų nusiurbimas. Komplikacijos (supūliavimas, periferinių nervų pažeidimas, netaisyklingas kontūras), jų gydymo taktika. Autologinių riebalų persodinimas.

Lyties keitimo operacijos. Teisiniai, psichologiniai aspektai. Daugiaetapės operacijos, planavimas.

Autotransplantacija – vienas iš svarbiausių rekonstrukcinės chirurgijos metodų. Audinių bei jų kompleksų

autotransplantacijos istoriniai aspektai. Transplantologijos terminologija: auto-, alo-, ksenogeninė transplantacija. Audinių autotransplantacija (be mikrochirurgijos metodo). Odos persodinimas. Odos transplantatų tipai, prigijimo recipientinėje srityje fiziologija. Donorinės sritys. Odos transplantatų paėmimo metodai. Kaulo transplantacija (osteoplastika). Kaulo transplantato prigijimo fiziologija, tipai: "laisvas" ir vaskuliarizuotas; spongiozinis, kortikospongiozinis. Donorinės sritys. Kremzlės transplantatai, jų šaltiniai. Panaudojimo sritys. Kitų audinių - gleivinės, nervų, kraujagyslių, sausgyslių, fascijos autotransplantacija. Mikrochirurgijos metodas. Audinių kompleksų mikrochirurginė autotransplantacija; privalumai ir trūkumai lyginant su tų pačių lopotų transpozicija. Lopotų klasifikacija pagal juos sudarančius audinius - komponentus. Lopo pasirinkimo kriterijai. Klinikinės situacijos, verčiančios pasirinkti mikrochirurginę autotransplantaciją. Fasciokutaniniai lopotai: kirkšnies, nugarinis p÷dos, BIEF, šoninis žasto, deltinis, mentės, stipininis.

Osteofasciokutaniniai lopotai: kirkšnies, mentės. Raumens transplantacija: funkcinė, statinė.

M.gracilis, m.latissimus dorsi, m.rectus abdominis, m.serratus anterior transplantatai. Muskulokutaniniai lopotai: torakodorzalinis, m.gluteus superior, TRAM, DIEP. Fascijos transplantacija. Vaskuliarizuoto kaulo autotransplantacija. Transplantatų šaltiniai. Lopo prefabrikavimas. Didelio ploto plaukuotosios galvos dalies potrauminių defektų korekcija autotransplantacijos metodu. Didžiosios taukinės transplantacija. Transplantatų kraujotakos monitoravimas po operacijos. Transplantato kraujotakos sutrikimai, jų korekcija.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Scandinavian Plastic Surgery. Kuokkanen H, Holstrom H, Abyholm FE, Drzewiecki KT Narayana Press 2008.
2. Skandinavijos plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija Kuokkanen H, Holstrom H, Abyholm FE, Drzewiecki KT. Vilniaus universiteto leidykla 2016.
3. Grabb and Smith's Plastic Surgery. Kevin C Chung MD, MS 8th edition. Wolters Kluwer. 2019.
4. Breast Reconstruction with Autologous Tissue. H. Fansa, Ch. Heitmann. Springer. 2019.
5. Perforator Flaps Anatomy, Technique, & Clinical Applications. Phillip N. Blondeel, MD, PhD, Steven F. Morris, MD, MSc, Geoffrey G. Hallock, MD. Quality Medical Publishing, Inc. 2013.
6. Nipple-Areolar Complex Reconstruction Principles and Clinical Techniques. Melvin A. Shiffman. Springer. 2018.
7. Grabb's Encyclopedia of Flaps. Strauch B, Vasconez LO, Hall-Findlay EJ, Lee BT. Wolters Kluwer. 2015.
8. Atlas of cosmetic surgery. Kaminer MS, Dover JS, Arndt KA. Philadelphia: W. B. Saunders Company, 2002.

9. Surgery of the Breast: Principles and Art (Two Volume Set). Spear SL, Willey SC, Robb GL, Hammond DC. Lippincott Williams & Wilkins 2010.
10. The Scar Book. A. C. Krakowski, Peter R. Shumaker. Wolters Kluwer. 2017.

KONSULTUOJANTYS DĒSTYTOJAI

1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas: Nerijus Jakutis (asistentas, dr.)
2. Vytautas Tutkus (doc., dr.)
3. Giedrė Stundžaitė-Baršauskienė (asistentė, dr.)

PATVIRTINTA:

Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2022 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė